

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN PHỤC VỤ PHÁT ĐỘNG PHONG TRÀO TOÀN DÂN BẢO VỆ AN NINH TỔ CHỨC NĂM 2021

(Gửi kèm Công văn số 4401/ANKT-Đ2 ngày 7./9./2021

của Phòng An ninh kinh tế)

Chuyên đề 1: Nhận diện và đấu tranh với hành vi lợi dụng không gian mạng để đưa tin sai sự thật về công tác phòng chống dịch và tình hình dịch bệnh Covid – 1.9

Theo thống kê của Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử, Bộ Thông tin và Truyền thông, năm 2020, lực lượng chức năng đã xử lý hơn 1.000 trường hợp vi phạm trên mạng xã hội về đưa tin sai, bịa đặt về tình hình dịch Covid-19 ở nước ta. Đặc biệt, trong những tháng đầu năm 2021, Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam đã công bố “dán nhãn” 37 tin giả; cập nhật 38 tin, xử phạt các cá nhân đưa thông tin giả, sai sự thật từ cơ quan báo chí; tổng đài 18008108 hướng dẫn người dân về báo tin giả tiếp nhận 2.395 cuộc gọi đến... Trong đó, các tin giả liên quan dịch bệnh đang là thông tin được cảnh báo và xử phạt hành chính nhiều nhất thời gian gần đây.

Nội dung các tin giả, tin sai sự thật chủ yếu là tung tin sai sự thật về diễn biến dịch bệnh tại các điểm nóng, xuyên tạc về các biện pháp phòng, chống dịch bệnh của Đảng, Chính phủ, cơ quan chức năng và các địa phương, như: Thông tin thất thiệt về hình ảnh được cho là “xác chết của bệnh nhân Covid-19 tại Thành phố Hồ Chí Minh”; thông tin sai sự thật về đoạn tin nhắn được cho là của Bộ Y tế cung cấp thông tin về một nghiên cứu của Singapore cho rằng, dịch bệnh Covid-19 là do một loại vi khuẩn bị nhiễm phóng xạ gây ra đông máu và làm chết người; thông tin có thể điều trị bệnh nhân nhiễm Covid-19 bằng thuốc kháng sinh, kháng viêm và chống đông máu... Nổi cộm là vụ việc tạo dựng và chia sẻ câu chuyện “bác sĩ Khoa” rút ống thở của người nhà để nhường cho sản phụ...

Tin giả, tin sai sự thật lan đi với tốc độ nhanh chóng do một số người thiếu thông tin, thiếu hiểu biết và thiếu ý thức trách nhiệm đã nhấn các nút “like” (thích), “share” (chia sẻ), làm cho tình hình xã hội thêm phức tạp, gây khó khăn cho công tác phòng, chống dịch Covid-19. Hệ lụy từ tin giả, tin sai sự thật là vô cùng nghiêm trọng, có thể gây khủng hoảng niềm tin, bất ổn xã hội và làm ảnh hưởng lớn đến nỗ lực chống dịch của cả hệ thống chính trị.

Chúng ta biết rằng, đợt bùng phát dịch bệnh Covid-19 lần thứ tư với sự xuất hiện của biến thể Delta đang lây lan nhanh và cực kỳ nguy hiểm. Đất nước đứng trước thử thách lớn lao, cam go và ác liệt, thực hiện cuộc chiến “chống dịch như chống giặc” để bảo vệ tính mạng, sức khỏe của Nhân dân. Chỉ trong một thời gian ngắn, biến thể Delta đã làm gia tăng nhanh chóng số lượng ca nhiễm ở hơn 130 quốc gia trên thế giới, là thách thức rất lớn cho thế giới cũng như Việt Nam trong quá trình kiểm soát, ngăn chặn, đẩy lùi dịch bệnh Covid-19. Ở nước ta, biến thể Delta xuất hiện ở 62/63 tỉnh, thành phố, gây tổn hại lớn về sức khỏe và tính mạng của người dân, ảnh hưởng nghiêm trọng đến phát triển kinh tế - xã hội và mọi mặt của đời sống.

Trước những diễn biến phức tạp của tình hình dịch bệnh, ngày 29/7/2021, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng có Lời kêu gọi (lần thứ hai) gửi đồng bào, đồng chí, chiến sĩ cả nước và đồng bào ta ở nước ngoài về công tác phòng, chống đại dịch Covid-19. Với tinh thần “chống dịch như chống giặc”, bảo vệ sức khỏe, tính mạng của Nhân dân là trên hết “Chúng ta đã cố gắng càng cố gắng hơn nữa; đã đoàn kết càng đoàn kết hơn nữa; đã quyết tâm càng quyết tâm cao hơn nữa; toàn dân tộc muôn người như một, đồng lòng cùng Đảng, Chính phủ, các cấp, các ngành tìm mọi cách quyết ngăn chặn, đẩy lùi bằng được, không để dịch lan rộng, bùng phát trong cộng đồng”. Thực hiện Lời kêu gọi của Tổng Bí thư, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ Y tế tiếp tục ban hành nhiều nghị quyết, công điện, biện pháp chỉ đạo kịp thời, quyết liệt phòng, chống dịch bệnh Covid-19; tổng tiến công “toàn lực, thần tốc” để chặn đứng, đẩy lùi sự lây lan của dịch bệnh Covid-19, nhanh chóng dập dịch, ổn định tình hình và khôi phục sản xuất, kinh doanh; Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp chủ trì, phối hợp với các tổ chức thành viên triển khai các hoạt động thiết thực, phù hợp để tuyên truyền, vận động Nhân dân vượt qua mọi khó khăn, thách thức để chiến thắng đại dịch; phân bổ kịp thời mọi nguồn lực ủng hộ tới Quỹ vaccine và tuyển đầu chống dịch... Các cấp, các ngành, các địa phương đã nhiều hành động cụ thể, thiết thực, hiệu quả. Nổi bật là: Bộ Y tế đã tổng động viên hơn 4.000 cán bộ y tế, giảng viên, sinh viên từ các bệnh viện Trung ương, Sở Y tế các tỉnh, thành phố, trường đại học y, được trên cả nước “hành quân” đến hỗ trợ ngành y tế Thành phố Hồ Chí Minh trong công tác phòng, chống dịch Covid-19. Ngày 04/8/2021, gần 3.000 y, bác sĩ, cán bộ y tế của 22 bệnh viện Trung ương lên đường hỗ trợ lực lượng y tế Thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh phía Nam; Tính từ ngày 01/5/2021 - 30/7/2021, số tiền ủng hộ và đăng ký ủng hộ qua hệ thống Mặt trận từ Trung ương đến địa phương lên tới trên 6.854 tỷ đồng. Tất cả đều thể hiện sự đồng lòng, đoàn kết, quyết tâm ngăn chặn và đẩy lùi dịch bệnh Covid-19 của toàn hệ thống chính trị và người dân Việt Nam....

Để thể hiện sự quyết tâm phòng, chống dịch Covid-19 của tất cả các cấp các ngành trên toàn tỉnh nói chung, tập thể cán bộ công nhân viên tại đơn vị nói riêng trong đợt dịch bùng phát lần thứ 4, đồng thời góp phần ngăn chặn tin giả, tin sai sự thật về tình hình dịch bệnh Covid-19, trong thời gian tới, lực lượng Công an đề nghị quý đơn vị quán triệt cho cán bộ công nhân viên một số nội dung:

Một là, nhận thức rõ về diễn biến phức tạp của dịch bệnh Covid-19 trên thế giới, khu vực và trong nước; đồng lòng, tin tưởng vào sự lãnh đạo, chỉ đạo phòng, chống dịch quyết liệt của Đảng, Nhà nước, Chính phủ, Bộ Y tế, các cơ quan chức năng và các địa phương. Từ đó, nâng cao ý thức trách nhiệm, chấp hành nghiêm các quy định về phòng, chống dịch của người dân.

Hai là, tuyên truyền, nâng cao nhận thức toàn xã hội về vai trò quan trọng, lợi ích của vaccine trong bối cảnh dịch bệnh diễn biến phức tạp như hiện nay. Động viên cán bộ công nhân viên tích cực tham gia ủng hộ Quỹ vaccine

phòng, chống Covid-19, sẵn sàng tiêm chủng, góp phần thực hiện thành công chiến lược vaccine, tạo miễn dịch cộng đồng.

Ba là, tiếp tục tuyên truyền vận động cán bộ công nhân viên đồng lòng thực hiện tốt phương châm phòng, chống dịch của Thủ tướng Chính phủ để bảo đảm an toàn cho bản thân, gia đình và toàn xã hội.

Bốn là, khi tiếp nhận thông tin, phải xem thông tin đó đến từ nguồn nào; cảnh giác, thận trọng nếu nguồn thông tin không rõ ràng; chủ động nhận diện tin giả, tin sai sự thật về tình hình dịch bệnh Covid-19 từ đó không nghe theo, không làm theo và không phổ biến, không chia sẻ làm phức tạp thêm tình hình. Đồng thời khi phát hiện tin giả, tin sai sự thật kịp thời cung cấp cho cơ quan chức năng để có biện pháp ngăn chặn, xử lý.

Chuyên đề 2: Những thủ đoạn lừa đảo, chiếm đoạt tài sản của tội phạm trong thời gian gần đây

1. Tội phạm lợi dụng tình hình dịch bệnh để thực hiện hành vi lừa đảo

Trong tình hình dịch Covid-19 diễn biến phức tạp, trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk đang áp dụng Chỉ thị 16 của Chính phủ để ngăn chặn, đẩy lùi dịch bệnh, thực hiện giãn cách xã hội, người dân hạn chế đi lại, chỉ ra ngoài khi thực sự cần thiết, cấp bách... Qua đó các hoạt động mua sắm trực tuyến gia tăng, kéo theo là sự phát triển mạnh mẽ của các hoạt động thương mại điện tử, thanh toán số của người dân tăng cao. Lợi dụng tình hình này, một số đối tượng đã triệt để sử dụng những sơ hở trong quá trình thanh toán số của ứng dụng mua sắm trực tuyến, sự bất cẩn của người dân để hoạt động lừa đảo chiếm đoạt tài sản. Cụ thể một số thủ đoạn như sau:

- Lừa đảo qua dịch vụ "Ship COD" (dịch vụ vận chuyển sẽ ứng số tiền hàng cho người bán khi nhận hàng và thu lại tiền của người mua khi giao hàng). Nhiều trường hợp người mua yêu cầu người bán nâng giá ghi trên phiếu mua hàng của sản phẩm để thu khoản chênh lệch giá, do nhận thức không đầy đủ về vấn đề này, người bán cho rằng việc đó không ảnh hưởng gì đến mình nên đã đồng ý và sử dụng dịch vụ "Ship COD" để giao nhận hàng; sau khi đưa hàng cho dịch vụ vận chuyển và nhận tiền ứng hàng lớn hơn so với giá trị sản phẩm, người bán chuyển khoản số tiền chênh lệch lại cho người mua theo như đã thỏa thuận.

Tuy nhiên, khi dịch vụ vận chuyển thông báo không tìm thấy người nhận, ở địa chỉ nhận hàng, người dân cho biết không có ai mang tên như trên phiếu giao hàng. Theo quy định của dịch vụ vận chuyển, người bán phải hoàn lại tiền ứng hàng nếu không thể giao hàng đến địa chỉ người mua. Như vậy người bán đã bị lừa mất số tiền chênh lệch giá như đã thỏa thuận trước với người mua.

Các đối tượng giả làm khách đặt mua hàng qua mạng, đồng thời chụp màn hình điện thoại về thông tin chuyển khoản số tiền phải thanh toán cho bên bán thành công qua Internet Banking. Bên bán coi hình chụp màn hình điện thoại, tưởng đó là thật nên nhờ dịch vụ giao nhận chuyển hàng cho khách (Rất nhiều người bán hàng bị một nhóm trên mạng xã hội Facebook lừa vì tưởng nhầm khách đã chuyển tiền cho mình); khi shipper lấy hàng đi rồi, tài khoản ngân hàng của người bán chưa nhận được tiền nên họ gọi điện cho khách thì

được trấn an là do ngân hàng bị lỗi mạng nên tiền chưa tới. Phía dịch vụ vận chuyển giao hàng xong và cũng không thể lấy lại được (người mua có thể sử dụng địa chỉ giả, các khu vực không rõ ràng để làm địa chỉ nhận hàng).

- Lợi dụng lòng tham của một bộ phận người dân, cũng như tình trạng người dân có nhu cầu tìm kiếm thông tin về nhu yếu phẩm, hay khám chữa bệnh qua Internet, nhiều người gặp khó khăn về tài chính và có nhu cầu kiếm tiền trong thời gian bị cách ly, không có việc làm... gần đây trên không gian mạng xuất hiện ngày càng nhiều các ứng dụng lừa đảo mạo danh đầu tư vaccine (tương tự hình thức đầu tư huy động vốn qua các sàn giao dịch trực tuyến trước đây). Người chơi bị lôi kéo và tin rằng việc đầu tư các gói vaccine Covid-19 qua ứng dụng sẽ thu lời hàng ngày, nhiều người bị lừa hàng chục triệu đồng khi App sập và không thể rút tiền. Các ứng dụng này có hình thức đầu tư vào các gói vaccine hoặc trang thiết bị y tế, như khẩu trang, kính bảo hộ.

Người dùng được lôi kéo đăng ký tài khoản và chơi qua một trang web hoặc ứng dụng không rõ nguồn gốc, không có bản quyền công ty bảo hộ. Việc trao đổi thông tin với người hỗ trợ cũng như với các thành viên khác được thực hiện qua nhóm chat trên Zalo, Telegram hoặc các ứng dụng mạng xã hội khác. Đây là một kiểu tấn công lừa đảo phổ biến trên không gian mạng thời gian qua. Hình thức này sử dụng kỹ thuật cũ nhưng nội dung, thông tin theo cách mới, nhằm làm cho người dân mất cảnh giác và dễ dàng mắc bẫy, những bẫy lừa đảo này sử dụng các sản phẩm dịch vụ liên quan đến phòng chống, xét nghiệm, chữa trị Covid-19 - vốn là vấn đề được quan tâm nhiều tại Việt Nam và tiếp tục sử dụng “miếng bánh” lợi nhuận lớn để dụ dỗ người chơi.

- Đáng chú ý, lợi dụng tâm lý hoảng loạn lo sợ lây nhiễm Covid-19, các đối tượng xấu giả làm bác sĩ hoặc nhân viên bệnh viện mạo nhận là chúng đã điều trị cho bạn bè hay người thân của nạn nhân khỏi Covid-19 và yêu cầu nạn nhân thanh toán phí cho quá trình điều trị đó. Các đối tượng mạo danh là nhân viên y tế của Viện Vệ sinh dịch tễ Trung ương, Trung tâm Kiểm soát và phòng ngừa dịch bệnh (CDC), hay của Tổ chức Y tế thế giới (WHO)... gửi thư điện tử cho nạn nhân với tập tin đính kèm, hoặc các liên kết dẫn đến các nội dung về cập nhật tình hình lây nhiễm của COVID-19, khi mở các tập tin đính kèm hay nhấp vào các liên kết, máy tính của nạn nhân sẽ bị tấn công bởi các mã độc và có thể bị lộ lọt thông tin cá nhân, thông tin thẻ tín dụng được lưu trữ trực tuyến sẽ bị đánh cắp.

Ngoài ra, các đối tượng còn tạo ra các phần mềm ứng dụng cho điện thoại, thoát nhìn giống như các ứng dụng phổ biến dùng để theo dõi diễn biến lây lan của dịch Covid-19, nhưng khi người dùng tải về điện thoại của họ sẽ bị tấn công bởi các mã độc nhằm lấy thông tin cá nhân, thông tin bảo mật, hay chi tiết tài khoản ngân hàng/thẻ tín dụng của nạn nhân... Cùng với đó, lợi dụng tâm lý lo sợ lây nhiễm COVID-19 của người dân, các đối tượng lừa đảo sử dụng mạng xã hội và các diễn đàn trực tuyến để quảng bá dịch vụ tiêm vắc-xin, bán các sản phẩm có khả năng phòng ngừa virút để lừa nạn nhân.

Hơn nữa, các đối tượng lừa đảo lập nên các website bán hàng trực tuyến vật tư y tế như khẩu trang y tế và nước rửa tay khử khuẩn và lương thực thực phẩm... Tuy nhiên, sau khi nhận tiền của người mua hàng, đối tượng lừa đảo ngắt liên lạc và không giao hàng như đã thỏa thuận.

Từ tình hình trên, Lực Công an đề nghị quý đơn vị tăng cường công tác tuyên truyền, lồng ghép những phương thức, thủ đoạn của các đối tượng trên vào các kế hoạch, chương trình, tài liệu tuyên truyền để toàn thể cán bộ công nhân viên nâng cao cảnh giác, phòng ngừa:

+ Tuyên truyền cho cán bộ công nhân viên tự trang bị kiến thức trước khi quyết định đầu tư trên các ứng dụng trực tuyến, người dân có thể nhận diện mô hình lừa đảo đầu tư online qua một số dấu hiệu, như kêu gọi đầu tư làm giàu nhanh; hứa hẹn trả lãi với lãi suất cao; cam kết không có rủi ro hoặc rủi ro đầu tư rất thấp, hoàn vốn theo tỉ lệ cố định; khó rút vốn và thường đưa ra lời mời chào các gói đầu tư tiếp với lãi suất cao hơn...

+ Thường xuyên theo dõi các trang thông tin chính thống của cơ quan nhà nước, nâng cao ý thức cảnh giác và cẩn trọng trong quá trình sử dụng các dịch vụ thanh toán trực tuyến, thương mại điện tử... Khi phát hiện các hành vi lợi dụng không gian mạng lừa đảo chiếm đoạt tài sản như trên, hướng dẫn người dân trình báo cơ quan Công an để tiến hành điều tra xử lý theo quy định của pháp luật và có thể trực tiếp gửi các đường link lừa đảo trực tuyến hoặc nghi ngờ là lừa đảo đến đường dây nóng 24/24 của Công an tỉnh 0694.389.081, hoặc cơ quan chức năng nơi gần nhất để tiến hành xác minh, xử lý.

2. Các thủ đoạn lừa đảo khác

2.1 Tạo lập Fanpage facebook kêu gọi từ thiện rồi chiếm đoạt tiền ủng hộ của các nhà hảo tâm

Thời gian qua, tình hình dịch bệnh diễn biến hết sức phức tạp đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội trên toàn cầu, trong đó có Việt Nam nói chung và trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk nói riêng. Trong bối cảnh đó, các doanh nghiệp về kinh tế bị ảnh hưởng trực tiếp trong hoạt động sản xuất, kinh doanh; cũng như đòi hỏi các cơ quan chức năng phải nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước trên lĩnh vực kinh tế trong thời gian tới để giảm thiểu tác động tiêu cực của tình hình dịch bệnh Covid – 19 đến kinh tế, đồng thời khôi phục và phát triển nền kinh tế trở lại, góp phần vào tình hình phát triển kinh tế, xã hội của địa phương. Tuy nhiên, lợi dụng tình hình dịch bệnh phức tạp, một số phần tử xấu đã đăng, chia sẻ một số bài viết gây hoang mang trong dư luận:

- Thời gian gần đây, lực lượng công an liên tiếp phát hiện nhiều đối tượng có hành vi tạo lập các trang mạng xã hội với danh nghĩa hoạt động từ thiện (đặc biệt là kêu gọi ủng hộ các tổ chức, cá nhân bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh Covid-19) để lừa đảo, chiếm đoạt tài sản của các nhà hảo tâm. Số tiền các đối tượng đã chiếm đoạt lên đến hàng chục tỷ đồng. Đây là thủ đoạn phạm tội rất đáng lên án và chúng ta cần nâng cao cảnh giác để tránh bị các đối tượng lợi dụng, chiếm đoạt tài sản.

- Theo đó, thủ đoạn mà các đối tượng sử dụng là: Tạo lập các trang mạng xã hội (chủ yếu trên Facebook), sau đó đăng tải các bài viết, tạo dựng những nội dung không có thật về một số hoàn cảnh đang gặp khó khăn, hoạn nạn cần được giúp đỡ; hoặc giả mạo các trang mạng xã hội chuyên làm từ thiện được nhà nước cho phép, rồi đăng tải các bài viết kêu gọi cộng đồng mạng giúp đỡ. Tình vi hơn, một số đối tượng còn sử dụng các bài báo viết về các hoàn cảnh khó khăn đã được đăng tải trên các phương tiện thông tin đại chúng để dẫn nguồn trên Fanpage Facebook, rồi xen cài số tài khoản ngân hàng tiếp nhận từ thiện do các đối tượng tự tạo lập quản lý, để tiếp nhận nguồn tiền ủng hộ.

Các bài viết được các đối tượng đăng tải trên các trang mạng xã hội đã thu hút hàng chục nghìn người quan tâm theo dõi, gửi tiền ủng hộ từ 50.000 đồng đến 5.000.000 đồng. Tuy nhiên, sau khi tiếp nhận số tiền được các nhà hảo tâm chuyển đến, các đối tượng không bàn giao tiền từ thiện cho các gia đình gặp hoàn cảnh khó khăn mà sử dụng hết vào mục đích cá nhân; hoặc chỉ chuyển một phần rất nhỏ để làm hình ảnh nhằm tiếp tục “kêu gọi từ thiện”...

Từ đầu năm 2021 đến nay, lực lượng Công an trong cả nước đã liên tiếp phát hiện, xử lý các đối tượng quản trị các trang Fanpage Facebook hoạt động lừa đảo chiếm đoạt tài sản với thủ đoạn tương tự như trên. Điển hình như Fanpage “Chia sẻ vì người nghèo”, “Hỗ trợ trẻ em”, “Quỹ bảo trợ trẻ em”, “Phật tại tâm”, “Chia sẻ yêu thương”, “Kết nối yêu thương”, “Quan thế âm bồ tát”...

Trước tình hình trên, lực lượng công an đề nghị quý đơn vị quán triệt để cán bộ, người lao động nâng cao cảnh giác trước các thủ đoạn kêu gọi ủng hộ từ thiện để lừa đảo trên mạng xã hội. Cần thận trọng tìm hiểu, kiểm chứng kỹ các thông tin đăng tải kêu gọi ủng hộ từ thiện trên các trang mạng xã hội; yêu cầu công khai, minh bạch thông tin về người cần giúp đỡ hoặc liên hệ với chính quyền địa phương, bệnh viện nơi họ điều trị để kiểm chứng thông tin. Để tránh bị kẻ xấu lợi dụng lòng tin để trục lợi, lừa đảo, chiếm đoạt tài sản thông qua việc kêu gọi từ thiện, các nhà hảo tâm nên lựa chọn các quỹ, chương trình từ thiện do Nhà nước, đoàn thể, quỹ xã hội, quỹ từ thiện được cơ quan có thẩm quyền cấp phép đứng ra tổ chức. Trường hợp có nghi ngờ về hoạt động lừa đảo, chiếm đoạt tài sản, cần báo cho cơ quan Công an để kịp thời xử lý.

2.2. Hoạt động của các sàn giao dịch quyền chọn nhị phân (Binary Option - BO) có dấu hiệu tổ chức kinh doanh theo phương thức đa cấp trái phép, lừa đảo, chiếm đoạt tài sản

Giao dịch quyền chọn nhị phân (Binary Option - BO) là hình thức đầu tư tài chính, là giao dịch mà người mua sẽ đưa ra dự đoán xu hướng tăng hoặc giảm của các loại tài sản như hàng hóa, tiền tệ, cổ phiếu, chỉ số... tại thời điểm dự đoán. Nếu dự đoán đúng, nhà đầu tư sẽ có lợi nhuận theo tỉ lệ sàn đưa ra; nếu dự đoán sai, nhà đầu tư sẽ mất toàn bộ số tiền cho giao dịch đó.

Thời gian gần đây, nhiều tổ chức, cá nhân tại Việt Nam đã thiết lập hàng trăm sàn giao dịch quyền chọn nhị phân và giới thiệu là sản phẩm của công nghệ tài chính nước ngoài, gắn mác ứng dụng công nghệ Blockchain trong cuộc cách mạng 4.0, sử dụng các công cụ truyền thông, báo chí để quảng bá cho các sản

phẩm của mình làm cho nhà đầu tư lầm tưởng các sàn này đã được cấp phép tại Việt Nam.

Tuy nhiên, theo quy định của Pháp lệnh ngoại hối năm 2005 (sửa đổi, bổ sung năm 2013) và Thông tư số 21/2004/TT-NHNN hướng dẫn về phạm vi hoạt động ngoại hối, điều kiện, trình tự, thủ tục chấp thuận hoạt động ngoại hối của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài (sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 28/2016/TT-NHNN ngày 05/10/2016) thì chỉ có tổ chức tín dụng được phép thực hiện kinh doanh ngoại hối; do vậy các sàn giao dịch quyền chọn nhị phân đang hoạt động tại Việt Nam không thuộc đối tượng được xem xét, cấp phép. Các dấu hiệu để nhận biết hoạt động đầu tư tài chính là hoạt động của các sàn giao dịch quyền chọn nhị phân là:

- Phần lớn các sàn BO này được các đối tượng giới thiệu là sàn của nước ngoài, được cấp phép tại nước ngoài nhưng thực chất đây là sàn do các tổ chức, cá nhân người Việt Nam thiết lập và điều hành, sử dụng mô hình kinh doanh đa cấp để thu hút và phát triển số lượng nhà đầu tư tham gia; ví dụ như mô hình hoạt động của các sàn: Wefinex, Raidenbo, Bitono, Pocinex, Deniex, Remitex, Ares BO, Binanex, Fxtradingmarket, GardenBO, Hitoption...

- Các đối tượng cam kết lợi nhuận với các nhà đầu tư, chia hoa hồng cao khi lôi kéo được nhà đầu tư mới. Khi huy động được lượng tiền đủ lớn, các đối tượng chủ sàn sẽ can thiệp vào giá, điều chỉnh thắng thua nhằm mục đích chiếm đoạt tiền của nhà đầu tư, hoặc đánh sập hệ thống để chiếm đoạt toàn bộ số tiền của nhà đầu tư.

- Thường xuyên tạo hiệu ứng truyền thông trên mạng xã hội, để thu hút sự quan tâm của các nhà đầu tư. Nổi lên trong thời gian vừa qua, trên không gian mạng xuất hiện một số đối tượng tự xưng, ví dụ như: “Chuyên gia đọc lệnh, hotgirl tía nén, thợ đục sàn...”, các đối tượng này tự nhận là chuyên gia, người dẫn đường, người tiên phong, người truyền cảm hứng... trong lĩnh vực tài chính 4.0. Bản chất đây là các đối tượng môi giới, thường xuyên lôi kéo, dụ dỗ các nhà đầu tư tham gia hoạt động của các sàn BO. Các đối tượng này thường đánh bóng hình ảnh của mình trên mạng xã hội, là những người có thu nhập cao thông qua đầu tư tại các sàn Wefinex và các sàn BO khác trong hệ sinh thái của Wefinex như: Pocinex, Deniex, Remitex, AresBO, Bitono...

Người tham gia vào các sàn giao dịch quyền chọn nhị phân như nêu trên có nguy cơ bị mất tiền, tài sản. Ngoài ra, các sàn giao dịch quyền chọn nhị phân sử dụng các đồng tiền ảo BTC, ETH, USDT để giao dịch, do vậy người tham gia sẽ không được pháp luật bảo vệ khi có tranh chấp xảy ra.

Lực lượng công an đề nghị quý đơn vị quán triệt và khuyến cáo cán bộ, người lao động cảnh giác, không để bị các đối tượng lôi kéo, dụ dỗ tham gia đầu tư vào các sàn giao dịch quyền chọn nhị phân tránh bị lừa đảo, chiếm đoạt tài sản. Các tổ chức, cá nhân lợi dụng các hoạt động của sàn giao dịch quyền chọn nhị phân để tổ chức lôi kéo, dụ dỗ người tham gia đầu tư, các cá nhân cố sức, tiếp tay cho các đối tượng thiết lập, điều hành trong việc quảng bá, hoạt động thanh toán có thể bị xử lý hình sự theo Điều 217a Bộ luật Hình sự năm 2015 tội

“Vi phạm quy định về hoạt động kinh doanh theo phương thức đa cấp” hoặc Điều 290 Bộ luật Hình sự quy định về tội “sử dụng mạng máy tính, mạng viễn thông, phương tiện điện tử thực hiện hành vi chiếm đoạt tài sản”.

2.3. Thủ đoạn lừa đảo thông qua mua bán, chuyển nhượng sinh vật cảnh (chim cảnh, cá cảnh, cây cảnh...)

Gần đây nổi lên tình trạng mua bán, chuyển nhượng cây lan đột biến với nhiều giao dịch, chuyển nhượng diễn ra công khai, với số tiền hàng trăm tỷ đồng được quảng bá rộng rãi trên các trang mạng xã hội, gây sự chú ý của dư luận, truyền thông và kéo theo rất nhiều người lao vào vòng xoáy trồng, đầu tư, mua bán lan đột biến. Tuy nhiên, việc mua bán, chuyển nhượng lan đột biến tiềm ẩn nhiều nguy cơ phát sinh tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật khác, nhất là hành vi lừa đảo chiếm đoạt tài sản, với thủ đoạn tinh vi như: Tách lan đột biến thật gắn vào gốc lan thường bằng keo và chiếm đoạt tiền của người mua; dùng cây lan thường lừa người đầu tư mua với giá của cây lan đột biến; quảng cáo có vườn lan đột biến, nhận tiền của người mua rồi chiếm đoạt tài sản... Không những vậy, các hoạt động mua bán, giao dịch lan đột biến diễn ra tự phát, không có kiểm soát từ cơ quan chức năng, có nguy cơ biến tướng thành hoạt động đa cấp hoặc rửa tiền. Do không có đảm bảo, chứng nhận hợp pháp về chất lượng lan đột biến nên dễ phát sinh lừa đảo, tranh chấp sau giao dịch.

2.4. Thủ đoạn lừa đảo thông qua giao dịch, chuyển nhượng kim khí, đá quý, xương động vật quý (kim cương, vàng bạc, đá thiên thạch, sừng tê giác, ngà voi, cao hổ, xương hổ...)

Các đối tượng lợi dụng sự thiếu hiểu biết của nạn nhân, dàn cảnh để tạo lòng tin sau đó lừa nạn nhân chuyển tiền đặt cọc, chi phí phát sinh để chiếm đoạt, nhiều vụ với số tiền rất lớn. Hoặc thủ đoạn lừa trao đổi kim cương nhân tạo với kim cương tự nhiên để chiếm đoạt tài sản.

2.5. Thủ đoạn lừa đảo thông qua môi giới, đầu tư, mua bán bất động sản

Các đối tượng tạo ra các đợt sốt đất bất động sản ảo, thu hút người đầu tư, sau đó sử dụng các thủ đoạn chiếm đoạt tài sản như: Lừa đảo chiếm dụng tiền đặt cọc; một lô đất bán cho nhiều người; làm giả, đánh tráo sổ đỏ; mạo danh chính quyền, chủ đầu tư uy tín để lập các dự án “ma” lừa bán; giả danh ngân hàng thanh lý nhà đất để chiếm đoạt tài sản.

Trước tình hình trên, lực lượng công an đề nghị quý đơn vị tổ chức quán triệt cho cán bộ, người lao động biết, nâng cao tinh thần cảnh giác, chủ động phòng ngừa đối với các phương thức, thủ đoạn lừa đảo nói trên.